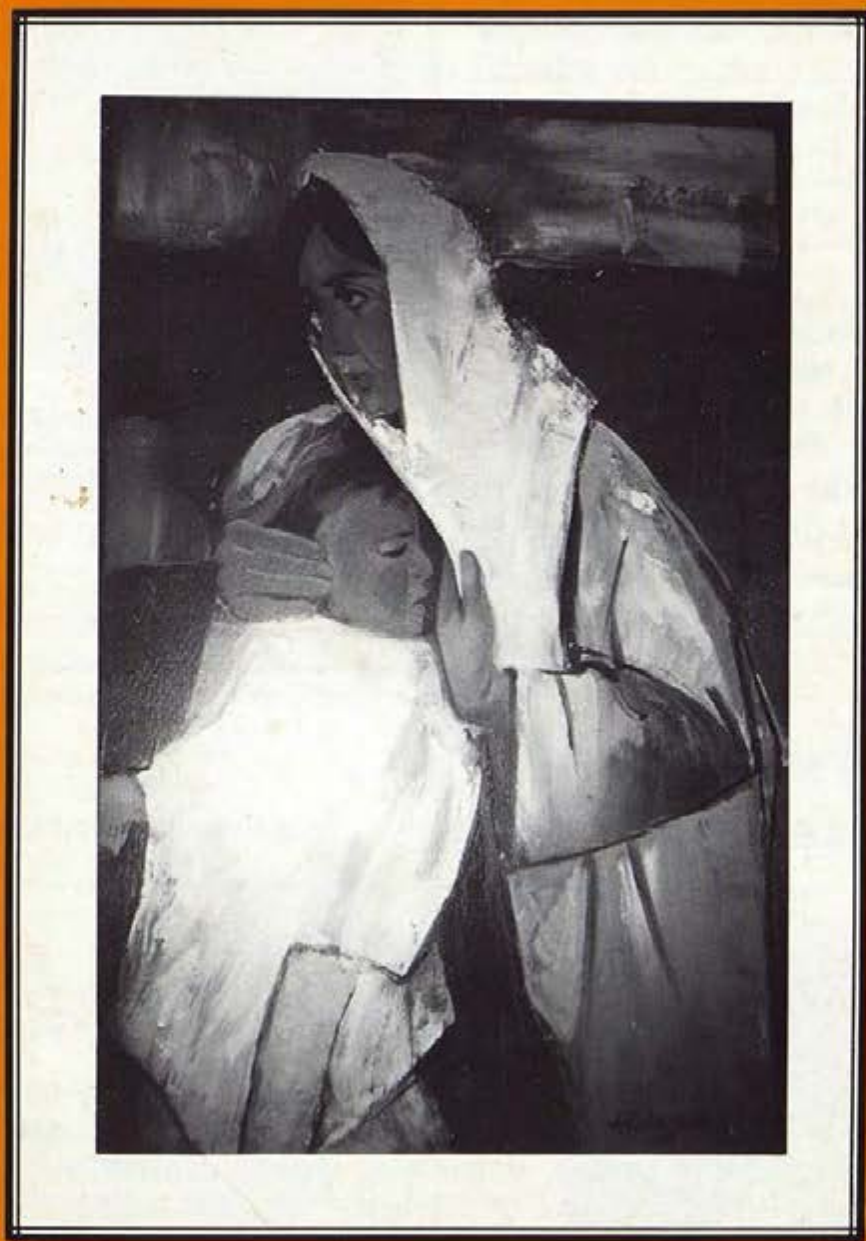

Зотплуйсь

Ч.П. 5(354)

ТРАВЕНЬ — МАУ

1987

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

3 друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ГОТУЙСЬ" ВІД СІЧНЯ 1985 р.:

20.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$2.00

• Ілюстрації в цьому числі: П. Андрусіва, О. Борис, М. Левицького, Е. Козака

• На обкладинці: Картина „Мати” Маргарити Старовойт.

ЗМІСТ

Сторінка

1. Леся Храплива: Святий Юрій
Олександр П.: Божа Мати
2. ххх: Старовинний Київ
3. ххх: Плач Княгині Ярославни
4. Сестричка Уля: Що побачили й почули Андрій і Таня в музеї Лесі Українки...
5. М. Т. Даркович в Канаді: Я Українець!
6. ххх: Про князя Мстислава, як він касогів поборов
7. О. Мудра і О. Покорна: Прийшла весна лугами
В. Пепа: У садку
8. ххх: Князенко Ясінь
9. Сестричка Уля: „Хай співають на волі”
10. Б. Грінченко: На волю (вірш)
11. Сторінки пластових малят: Л. Х.: Свято Матері
Л. Х.: Новаки, М. Підгірянка: Колисанка
12. Л. Сапожніков: Дощик, хлопчик і веселка
13. ххх: Розмова з Муркою, Свято плекання квітів
14. ххх: Край чудовий — Буковина
15. Крутиголівки для мудрої дитинки
16. Хроніка
Галерія „Готуйсь”, Як зробити весняну жабку

**Цьогорічне
наше гасло:**

„ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!”

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Відгадок крутиголівок з 1987 р. Редакція не буде подавати, їх мають подати учасники змагу. Редакція чекає на зголошення! Подасть вислід змагу, а разом з тим і відгадки крутиголівок.

Сестрички і Братчики! Заохотіть своїх новачок і новаків до читання „Готуйсь”, щоб могли стати учасниками змагу! Це допоможе їм пізнати, пережити й тому запам'ятати особливий період у їхньому житті, коли Україна святкувала **ВЕЛИЧНИЙ, СВІТЛИЙ І ТАКИЙ ОСОБЛИВИЙ ЮВІЛЕЙ 1000-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ.** Участь у змагу хоч в якійсь мірі допоможе їм пізнати скарби.

НОВАЦЬКІ ПРОВІДНИКИ! Це Ваш великий обов'язок як виховників — причинитися до поєднання новачок і новаків з історичною подією в житті українського народу.

Редакція.

СВЯТИЙ ЮРІЙ

Ну, а хто мені pomoже,
Щоб я пластуном вже став?
Тільки Юрій-Переможець,
Той, що змія подолав!

Хто дасть, щоб я ріс великий,
З серцем чистим, наче сніг?
Щоб свій край любив довіку?
— Юр, що змія переміг!

Коли ж зміїв подолаю,
Так, як Юрій сам святий,
Правда це! — усі пізнають,
Це не казка для дітей!

Леся Храплива

Запитання:

1. Чому новак не міг заснути вночі, коли його старший брат сказав, що зміїв нема?
2. Які події були в житті новака, що допомогли йому зрозуміти, що змії існують?
3. Хто допомагає дітям перемагати різні спокуси в житті?

Я в рої почув недавно —
Це нам братчик розказав,
Як то Юрій — лицар славний
Злого змія поконав.

Розповів про це я дома,
Аж... сміється старший брат:
— Змії в світі невідомі!
Це лиш казка для малят!

Прожурився я всю днину
Та вночі я не заснув:
Я радів, що змій загинув,
А він справді й не бував!

Та нараз подумав втішно:
Ну, а хто такий в вікні,
Як несу в домівку даток —
Тиче ласощі мені?

Хто мішає в рідну мову
Нам весь час чужі слова,
Коли з друзями я знову,
І розмова в нас жива?

А коли іду в домівку,
Надягаю однострій,
Хто так кличе на долівку
Перед телевизор? — Змії!

БОЖА МАТИ

Щонеділі, в днину теплу та погожу,
Я завжди до церкви з мамою приходжу.
Чую, що співають, кажуть про Марію, —
Хоч іще маленька, ще не розумію.
Тільки знаю: в церкві, де свічки і брами,
Дуже-дуже близько біля мене мама.
Та, що я кохаю, знаю й розумію,
Що також так гарно названа — Марія.

Олександр П.

СТАРОВИН- НИЙ КИЇВ

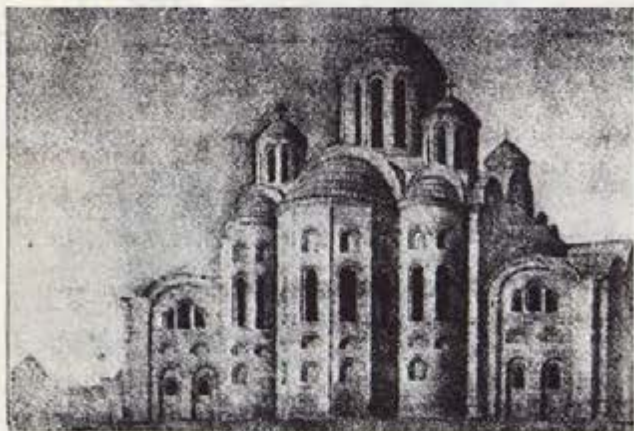
Князь Ярослав Мудрий, що княжив по Володимирі, дбав дуже про Київ.

Це було вже велике місто, що мало більше, як сто тисяч мешканців. Із усіх сторін з'їжджалися до Києва люди: чи то купити чи продати щось, чи за іншою справою.

Жили в Києві українці з різних племен: поляни, дерев'яни, сіверяни, дуліби, тиверці, уличі. Були тут і чужі народи: греки, німці, італійці, чехи, угри.

У Києві було вісім торговлиць, на яких безнастанно збирався нарід. Церков і каплиць було аж чотириста!

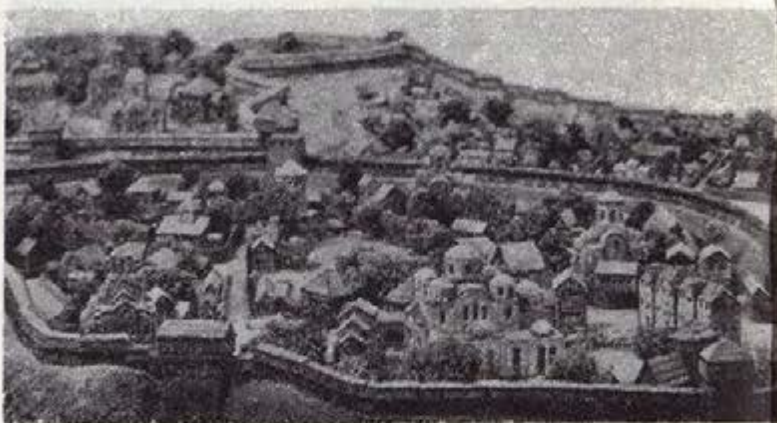
Київ був тоді найбільшим містом на сході Європи. Називали його другим Царгородом.

Десятинна церква — реконструкція

Давній город, що стояв на горі, не міг уже помістити всіх мешканців. Ярослав розширив його втретє й наново укріпив.

Довкола йшли високі вали, збудовані з каміння і з землі, з дерев'яними і мурованими вежами, з глибокими ровом, через який вели мости.

До города можна було увійти з трьох сторін через укріплені ворота.

Найславніші були золоті ворота з південного заходу. Вони були збудовані з каміння й цегли.

Низом був переїзд. Його замикали на ніч великими дверима з дубового дерева, обкованого залізом. На верху над воротами була церква, покрита золотом. Тому й назва Золоті ворота.

Серед валів, побіч Десятинної церкви, Ярослав поставив нову княжу палату і багато церков.

Запитання:

1. Скільки було мешканців у Києві за панування Ярослава Мудрого? Скільки було торговлиць?
2. До якого славного міста порівнювали Київ європейці? Скільки тоді церков і каплиць було в Києві?
3. Які племена жили тоді в Києві?
4. Як був укріплений Київ?

ПЛАЧ КНЯГИНИ ЯРОСЛАВНИ

Князь Ігор Святославович зібрав дружину з молодих відважних лицарів і вибрався в похід проти половців.

Над річкою Каялою зійшлися українці з половцями. Билися з ранку до вечора і з вечора знов до світу. Летіли залізні стріли, гриміли шаблі об шоломи, тріщали копія в далекому степу.

Чорна земля була зрита копитами, посіяна людськими тілами, полита кров'ю.

Билися три дні, а третього дня коло полудня ослабло українське військо. Не стало стріл, списи були поломані, щити порубані. Мечі випали з потомлених рук.

Більша частина війська полягла в кривавім бою, невеличка решта з князями дісталася в половецьку неволю.

Попав у половецький полон і князь Ігор Святославич.

Сум пішов по всій українській землі. Від Чернігова до Києва, від Києва до Галича йшла вістка про страшний розгром молодих князів. Усі жалували за лицарями, що поклали голови в бою, плакали й за тими, що попали в половецький полон.

Найбільше тужила молода жінка Ігоря, Ярославна, що лишилася в Путівлі. Щодня ранком вона виходила на мури города, дивилася в далекі степи і крізь плач співала про свого чоловіка.

— „Полечу зозулею, — співала-ридала, — по Дунаю, замочу бобровий рукав у Каялі річці, обітру князеві криваві його рани на помарнілому

тілі...” Зверталася із словами до степового вітру:

— „Ой, вітре-вітрило! Чого ти так неприхильно вієш? Чого мечеш половецькі стріли на військо мого милого? Хіба мало тобі віяти горою під хмарами, колихати кораблі по синьому морі? Чого ж ти розвіяв по степу мої радощі?”

Промовляла до Дніпра:

— „Ой, Дніпре-Славутичу! Ти пробив кам'яні гори крізь половецьку землю. Ти віз на собі човни Святославові, несучи їх проти війська половецького. Принеси ж, пане, і мого милого до мене, щоб я не посилала ранком своїх сліз на море!”

Просила й сонце на небі:

— „Сонце ясне, тричі ясне! Для всіх ти тепле і красне. Чого ж простерло гаряче проміння над військом могого дружини? Нащо в степу безводнім зігнуло їм луки, навіщо замкнуло їм сагайдаки?”

Довго так голосила-побивалася на мурах путівля княгиня Ярославна, поки не вернувся князь Ігор.

Він утік із половецького полону.

Запитання:

1. Як відбувся похід Ігоря на половців?
2. Як тужила княгиня Ярославна за своїм чоловіком Ігорем?

ЩО ПОБАЧИЛИ Й ПОЧУЛИ АНДРІЙ І ТАНЯ В МУЗЕЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ У КИЄВІ?

(Продовження)

Коли секретар музею закінчив розповідати про концерт і про заборону Лисенкові їх улаштувати в Києві, Андрій і Таня дуже посумніли. Секретар побачивши це, запропонував, щоб діти розповідали про те, як їм подобалася Україна, що вони побачили вже.

— Ми були у Львові, там живуть наші бабуня і дідусь та багато родичів. Нам так давно вже хотілося їх всіх побачити! — почав Андрій.

— Там у Львові є такий чудовий парк — називається Гай Шевченка. Нам багато розповідали про все таке цікаве, що є в Україні. Були на цвинтарях, у церквах, дідусь ще більше всього знає сказати, як тато, — поспішила сказати Таня. — Але просимо нам ще розказати про Лесю Українку й про музей, про все, все!..

Секретар усміхнувся, підійшов до мами й запитав:

— Яке щастя мати таких дітей! Мабуть там далеко на чужині легше їм виростати такими, як багатьом нашим дітям на рідних землях. Були й у нас тут колись Лисенки, Косачі, Старицькі... Докладали багато старань, щоб дітям передати спадщину.

— А що було того вечора по концерті? Чи поліція арештувала тоді Лисенка? — запитав Андрій.

— Тоді ще не дійшло було до того. Але заборона давати концерти дуже пригнобила композитора. В нього була недуга серця. Дістав був атаку. В Росії в тому часі арешти були часті. Ви певне знаєте вірш Лесі „Ні долі, ні волі у мене нема” — звернувся секретар до дітей. Ось ходіть я вам покажу його маленькою Лесиною рукою написаного. Тоді були арештували Лесину тітку...

— Ми знаємо цей вірш напам'ять... — перебила мову господаря Таня. — О, я дуже прошу вибачити, що перебила!

Нова фотографія Лесі Українки, ще ніколи не була публікована. Її передала до Музею Лесі Українки дочка Фотія Красицького Ярина. Ф. Красицький — приятель Л. Українки.

Всі перейшли до музею і стали оглядати рукописи та книжки Лесі Українки. А коли оглянули, почалася розмова про музей. Секретар розповів, що в цьому музеї є понад чотири з половиною тисячі експонатів, які розповідають про Лесине життя і її творчість. Є тут і особисті речі поетеси, глядачі зворушуються, коли оглядають кімнату, в якій деякий час жила і творила Леся Українка.

— А де є ще музеї Лесі Українки? — запитала мама. — Знаю, що є в місті Сурамі в Грузії, бо Леся жила там останні роки життя.

— О так! Там є цінний музей, в якому зберігаються матеріали про зв'язки поетеси з діячами грузинської

культури. Є також музей в Новоград-Волинському, де народилася Леся. В цьому музеї є дитяча кімната — така, де жила Леся маленькою. І в Колодяжному — в садибі Косачів. Там особливою гордістю музею є Лесин „Білий будиночок”, окремий білий домок, що його батько купив Лесі, де б вона могла спокійно писати твори.

А потім секретар ще показав книгу, в якій записують люди свої враження з відвідин музею. Андрій і Таня цікаво слідкували за підписами відвідувачів з чужих країн. А були вони з багатьох європейських країн, найбільше з різних міст України, а також з Канади й США.

Написали свої враження і Андрій, Таня та їхня мама. „Низький уклін великій поетці, безсмертній Лесі Українці”. — Марія, Андрій, Таня Сурмачі, США.

Музей Лесі Українки в місті Сурамі (Грузія)

Була пізня година. І ніхто навіть не зауважив, що стільки годин пройшло так хутко непомітно. Треба ж таки попрощати дороге місце й приязного опікуна його.

При прощанні секретар просив прислати йому всі можливі матеріяли про те, як з Лесиних драматичних творів виставлялися на сцені у США, Канаді та скрізь у світі. Йому потрібні були ці інформації для виготовлення докторської праці про Лесину драматичну творчість та її „життя” на сцені.

Музей Лесі Українки в селі Колодяжному

Було сердечне прощання, обміна адресами, запрошення перебувати ще не раз до Києва та обіцянка виконати прохання про висилку матеріялів.

Сестричка Уля

Запитання:

1. Чому секретар сказав до мами, що щастя мати таких дітей, як Андрій і Таня?
2. Що довідалися діти й мама про М. Лисенка після його концерту в Києві?
3. Що показав ще в музеї секретар дітям і мамі?
4. Де в яких місцях існують музеї Лесі Українки?
5. Що обіцяла мама прислати секретареві?

Я УКРАЇНЕЦЬ!

Хоч малий, невеликий,
Проте добре знаю,
Що Україна край мій рідний,
Я її кохаю!
Я вродився на чужині,
Та я не чужинець,

Я всім кажу, хто питає,
Що я українець!
Українець я свідомий
Хоч вродився на чужині!
Хай живе наш край славетний,
Славна, славна Україна!

М. Т. Даркович в Канаді

ПРО КНЯЗЯ МСТИСЛАВА, ЯК ВІН КНЯЗЯ КАСОГІВ ПОБОРОВ

У князя Ярослава Мудрого у далеко віддаленому городі Тмуторокані, там, де тепер Кубань, був брат Мстислав. Мстислав до влади Ярослава не мішався, робив добро для України, боронив її зі сходу від диких орд касогів, що хотіли заволодіти нашою країною.

Мстислав був одним з найхоробріших українських князів, а до того сам був такий силач, що ніхто в світі не був би його переміг.

Раз — буде тому близько тисяча років — з гір Кавказу насунула на Тмуторокань величезна орда касогів. Мстислав вирушив проти неї із своїм військом. Уставив свої полки в степу, і як залізний мур стали вої, щоб своїми грудьми загородити ворогові шлях. І касоги були хоробрими вояками, а їхній князь Редедя був також страшний силач.

Редедя боявся Мстиславових воїв та й самого Мстислава, знав, що вони сильні й хоробрі. Тому звернувся до Мстислава з таким словом:

— Не проливаймо крові наших воїв. Поборімся самі. Коли я вб'ю тебе, то Тмуторокань буде касогів. Коли ж ти мене переможеш, то нехай касоги тобі служать.

Редедя не знав, що Мстислав, хоч нижчий і марніший від Редеді, але його сила перемагала й найсильніших лицарів, бо він змалку її плекав — перемагав турів і медведів.

Виступили обидва князі перед своїми воїнами. Редедя в шкурах з диких звірів і з довбнею в руці, а Мстислав у блискучій мідяній сорочці й з коротким мечем.

Поклонившись один одному, і Мстислав, заки Редедя підніс свою довбню, стиснув його так, що касог упав і Мстислав пробив його серце мечем.

Переполох зчинився серед касогів, вони боялися, що русичі візьмуть їх у неволю, будуть ними орати, бо тоді був такий звичай. Але Мстислав сказав:

— Ми любимо волю над усе, тому і вас не будемо поневолювати. Вертайтеся додому і жийте собі на землі своїй, а ми на своїй. Будете тільки дань нам платити і коли закличу вас на поміч проти ворогів наших, маєте прийти і нам помагати.

І так воно було. Касоги вірно помагали Мстиславові в битвах. Ярослав при допомозі Мстислава згодом спільно відібрали назад від польського короля Болеслава Галичину, що її колись Святполк був дав Болеславові.

Мстислав помер у Чернігові 1036 року і щойно по його смерті Ярослав Мудрий став єдиним володарем усіх земель України.

Запитання:

1. Які прикмети мав князь Мстислав — брат Ярослава Мудрого?
2. Як Мстислав охоронив Україну перед касогами?
3. Чому Мстислав не хотів поневолювати касогів після перемоги над ними?
4. Який приклад дає нам Мстислав своїм життям?

ПРИЙШЛА ВЕСНА ЛУГАМИ

1. Прийшла весна лугами
Вквітчала цілий світ,
А ми на Свято Мама
Співаєм наш привіт

Слова: Олександра Мудра

Музика: Оріся Покорна

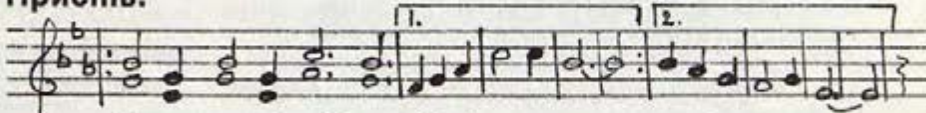

2. В руках несемо квіти
І радість у серцях,
А в любі Матусі
Аж сльози у очах.

3. Прийшла весна лугами,
І звеселила світ.
Принесла Свято Мама,
І яблуневий цвіт.

Приспів:

Мама любя, Мама! Ти моя дорога. Ти моя весна!
Ти мій ангел з неба,

4. В руках у неї сонце,
Синь неба у очах.
А ти моя Матусю,
Мов весна серед нас!

Примітка: „Ця пісня була написана спеціально для дитячого хору „Молода Думка” в Чикаго. Всім вона дуже подобалася. І тому ми хотіли б поділитися нею з усіма дітьми. Нехай всі користають. Вона була в програмі Свята Матері хору „Молодої Думки” в Чикаго 1985 року”.

Такого листа надіслала авторка музики Оріся Покорна до редакції „Готуйсь” ще в 1985 році, але через ремонт в приміщенні редакції матеріал „замішався” з паперами. Містимо його цього року й сердечно дякуємо авторкам гарних слів і мелодій. Хай діти величають своїх Матусь, своїх „ангелів з неба”!

Редакція

Вадим Пепа

У САДКУ

Леле! Скільки бджілок у садку!
П'ють із квіточок медові роси.
Ластівка в біленькій фартушці
Ліпить хатку,
Глину в дзьобі носить.
А метелик сів і крильця склав,
І завмер на гілочці тополі.
Мав би я охоту —
Враз його б спіймав,
Та нехай літа собі на волі.

КНЯЗЕНКО ЯСІНЬ

Був у одного князя син на ім'я Ясінь. Жив князенко у гарному замку на верховині. Жилось би Ясіневі добре, коли б його вчителі чужинці навчали любити рідну йому землю, допомагали пізнати її красу й багатства. Тому князенко своєї землі не знав і не любив:

— Батьку, хочу пізнати світ, красу його в далеких країнах. Надокучило мені жити в нашій країні. Дозволь мені оглянути інші країни світу!

Довго князь вагався — чи дозволити синові залишати батьківщину, але по довгих проханнях Ясіня, погодився:

— їдь, сину, пошукай собі щастя на чужині. Якщо знайдеш його, залишайся там. Будь щасливий!

Попрощався князенко з родиною, поїхав далеко. Ніч захопила його в лісі. Знайшов Ясінь місце під розлогим дубом, постелив оленячу шкіру, і ліг спати. Перед сном зідхнув глибоко:

— От, якби мені крила, я б швидко полетів через гори й долини!..

Нараз став перед князенком старий сивий дідусь і промовив:

— Так буде, як бажаєш. Сідай лиш у цей човен, він понесе тебе високо понад землю. А як захочеш на землю, скажи: „Плини, човнику, нижче і до землі ближче!“

Князенко подякував дідусеві й сів у човен. Човен поніс його вгору. Летів у темряві, а коли ранком пробудився, то був уже в неznаній країні. Бачив пальмові гаї, гори, вкриті вічним снігом, широке море, а ще далі пустиню. Багато країн він так пізнав, повертав човном в різні сторони, але ні разу не хотів опуститися на землю.

Та ось човен опинився над землею, яка видалась йому найкращою за всі, що їх бачив у своїй мандрівці. Тут бачив зелені гори, урожайні поля, гарні оселі в зелених садках та рухливі міста над річками. На полях працювали люди, а їх чарівний спів долітав аж до нього.

„Ось найкраща земля!“ — подумав князенко. „Тут я зупинюся! Пливи, човнику, нижче і до землі ближче!“ — промовив.

І човен сів серед лісу перед великим замком. Князенко вийшов з човна та почав розглядатися довкола. Чий це може бути такий гарний замок на горі.

Нараз з'явився знову перед ним лісовий дідусь і сказав:

— Іди в замок, а там побачиш! — і зник.

Князенко ввійшов до замку. У гостинній залі навколо довгого стола сиділи лицарі-гості, а між ними на першому місці старий князь, його батько. Радісно привітав князь свого сина.

— Де я, і чия це така чудова земля? — спитав князенко.

— Ти в рідній землі, сину, це твоя рідна земля, відповів спокійно старий князь.

За Читанкою для 2-го року навчання
Богдана Романенчука, Філадельфія 1960

Запитання:

1. Чому князенко Ясінь не знав і не любив своєї рідної землі?
2. Що було єдиним бажанням князенка?
3. Куди й чого вибрався князенко?
4. Що йому трапилось в дорозі?
5. Кого князенко застав у замку в тій країні, що йому найбільше подобалася?
6. Що він довідався від присутнього в замку старого князя?

„ХАЙ СПІВАЮТЬ НА ВОЛІ”

Михайлик і Олег мали клопіт. В українській школі учителька завдала написати до пластового журналу „Готуйсь” щось про хорошу дівчинку.

— Ну й де її взяти? — журився Михайлик. — Хіба ж є хороші дівчата?

— Знаєш, я вже питав багато старших — чи не знають вони якоїсь доброї, але справді мудрої і доброї дівчини, щоб про неї аж можна було писати, — ділився своєю журбою Олег з товаришем. — Я вже переглядав багато дитячих журналів, і „Готуйсь” також, але там дівчата всі добрі, всі такі вже добрі, що такої найдобрішої, щоб аж писати про неї, я не знайшов!...

— Ти знаєш, які вони у нашій клясі, — ніяка з них не дасть ніколи нічого відписати.

— О, ти таке кажеш! Дівчата навіть жартів не хочуть ніяких робити! Страшні боягузи... І за те їх учителі хвалять. А на хлопців нарікають. Я думаю, що пані Монцібович навмисне дала нам таке трудне завдання.

* * *

Минуло два дні. Коли зустрілись на вулиці, Олег поспішив розповісти новину:

— Є! є дівчисько! Мені розповіла наша бабуся про таку смішну дівчинку, яку вона знала, коли була в Україні.

Кажеш смішна! Оповідай, якщо вона смішна, до того українка, то певне й щось добре робила. То я напишу веселе оповідання про неї, а ти таке поважне, ніби вона й доброю може бути.

І Олег почав оповідати:

— Найперше про її вигляд — ну, знаєш, як школярка може виглядати: дві кокарди на голові, велика торба з книжками, синій чи зелений плащ і на пальцях всяке блискуче. Знаєш, дівчата таке люблять.

— О я це мушу точно записати! — озвався Михайло. — Це буде смішне!

Кажі далі, що вона таке робила, що бабуся ще й досі її пам'ятає.

Вона називалася Оленка Роєнко. Дуже любила пташок. І мала клітку для них на кожную зиму. Бабуця зустріла її була на весні в парку. Прийшла з кліткою, а в ній чотири пташки.

— А де вона їх бере? Хто їх їй ловить восени на зиму?

— Бабуся не казала хто, але згадувала, що Оленка їх купувала на базарі. Тоді, коли бабуся її вперше зустріла в парку, вона бачила як Оленка відчинила клітку, взяла в руку снігура й милувалася ним. Снігур справді був дуже гарний, — казала бабуся. „Бачиш”, — промовляла Оленка до пташки — „там уже ягідки на дереві поспіли. Лети!” — Снігур полетів, а Оленка тоді взяла двох чижиків. А чижики навіть далеко не відлетіли, сіли на клен і зспівали! Оленка дивиться на них така щаслива. А коли бабуня моя її запитала, чому вона їх випустила, Оленка з усміхом сказала: „Хай

співають на волі." Останнім був щиглик. Вона його довше тримала в руці, а коли випускала, поцілувала в головку. А він пурхнув й тільки його й бачили. Десь далеко відлетів.

— Олеже! А ти думаєш, що ми зможемо тільки всю правду писати про цю Оленку? Чи можна буде щось додати свого? — міркував голосно Михайло.

— Я думаю, що головне мусить бути правда — Оленка мала добре серце, вона любила пташок. А це видно з того, що вона їх купувала, щоб допомогти пташкам перебути зиму. А на весні їх випускала, — відповів Олег.

— Ну, як мені писати про неї, щоб вийшло, що вона смішна? — зажурився Михайло. — Чи твоя бабуня знає щось таке, щоб було смішне? Ти ж тепер майже нічого не сказав про неї, щоб було смішне. Я прийду до тебе, попрошу бабуню, щоб мені більше розповіла про цю Оленку.

— Ти забув, що сьогодні вже четвер. А завдання маємо мати на суботу, — пригадав товаришеві Олег.

Зажурився Михайло. Зрадив його товариш, бо замість розповіді про смішну Оленку, розповів про її добрий характер. Товариші сиділи якийсь час надуті. Першим озвався Олег:

— Ми щось зробимо, Михайлику! Я вже знаю! Ми не були справедливі думаючи що всі дівчата дурні й смішні. Може бабуня щось пригадає смішне чи про цю саму Оленку, чи про іншу дівчину. Будемо шукати в книжках щось — я знаю одну таку книжку! Навіть пам'ятаю як вона виглядає. Моя мама її має.

Хлопці таки відразу поспішили до Олегової мами й попросили знайти їм книжку. Мама її швидко знайшла й подала хлопцям. Усміхнулась задоволено й сказала:

— Дуже розумно зробила ваша вчителька, завдаючи писати про хорошу дівчинку. Радо прочитаю ваші завдання. Ідіть до бабусі, вона втішиться розмовою з вами.

Сестричка Уля

Запитання:

1. Чому хлопці мали труднощі писати завдання про хорошу дівчинку?
2. Чи почув Михайло щось смішне у розповіді про Оленку?
3. Якою справді була Оленка?
4. Чому зажурився Михайло?
5. Як допоміг йому Олег?

НА ВОЛЮ

Похнюпилась сумно у клітці пташина,
До клітки припала дівчатко-дитина.
„Чого ти пташино, така сумна?
Дивися надворі весела весна;

І небо сіяє, і ліс зеленіє,
Лука, квітоньками убрана, леліє,
І співом пташиним дзвенить увесь гай
Радій же, пташино, весні і співай!”

І пташка неначе слова зрозуміла:
Ураз розгорнула маленькі крила,
І битись об клітку грудьми почала,
І рвалась туди, де весна зацвіла.

І билась так довго, так тяжко об ґрати
Що стала дитину журба обнімати,
І клітку вона відчинила тісну:
„Лети і на волі вітай ти весну!”

І пташка зникла серед лук і гаїв,
І голосно чуть її радісний спів:
Співає вона з-під ясної блакиті,
Що воля — найбільше добро на цім світі

Борис Грінченко

Запитання:

1. Чому дівчинка догадалася, що пташка сумна через те, що вона в клітці?
2. Куди полетіла з клітки пташка?
3. Чи справді воля — найбільше добро на цім світі.

Сторінки пластових малят

СВЯТО МАТЕРІ

Травень розкинув
Квіти в діброві,
Килими стелить —
Трави шовкові.

То не пташата
Щебечуть в гаю,
То новачата
Пісню співають.

То новачата

Прийшли з квітками,
Пошанувати три наші мами:

Що першу — нашу
Матінку рідну,
Любу, мов сонце,
Добру погідну.

Другу — Україну,
Новацьку мрію.

Третю — на небі
Матір Марію.

О. Кульчицька. Мати. Фрагмент.

* * *

— Скажіть, діти, — питає вчитель
у школі — кого у класі ви найбільше
любите?

— Іванка, Іванка! — загули діти.

— А то чому?

— Бо він нас усіх заразив грипою,
і через те два тижні не було в школі
навчання!

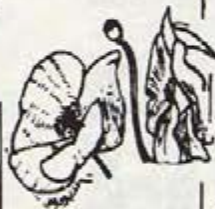
НОВАКИ

Як мандрує рій наш полем,
Травка квіточкам шепоче:
— Гляньте лиш, які ці діти
І відважні, і охочі!

Як мандрує рій наш лісом,
То шепоче Зайчик Білці:
— Ось поглянь, які бадьорі
Молоді оці мандрівці!

Як проходить рій наш мостом,
Виглядає рибка з річки:
— Ах які ж це чемні діти!
Як все слухають сестрички!

Так дивуються нам квіти,
Рибка, річка і звірята,
Бо не знають: ми не „діти”
Пластові ми новачата!

КОЛИСАНКА

Спи, дитино, спи,
Очка замружи,
Спить вже пташка у гніздечку,
А квіточка у садочку,
Спи, дитино, спи.

Спи, дитино, спи,
Очка замружи,
Прийди, сонку, до дитинки,
Стули очка аж до днинки,
Спи, дитинко, спи.

Спи, дитина, спи,
Очка замружи,
Встане сонце, пташку збудить,
Встане дитя, гратись буде,
Спи, дитинко, спи.

Марійка Підгірянка

ДОЩИК, ХЛОПЧИК І ВЕСЕЛКА

Ішов теплий Дощик, а разом із Дощиком ішов вулицею Хлопчик. Дощик і Хлопчик були друзі. Вони завжди ходили в парі. Дощик любив працювати. Він поливав і дерева, і квіти, і кап-кап-капусту на грядках. А ще він мив вікна, щоб людям краще світило Сонечко.

Хлопчик теж не гуляв. Він тяг по калюжах паперового кораблика. На цьому кораблику Хлопчик кап-кап-капітаном. Так вони йшли-йшли і незабаром дісталися до річки.

— До побачення, Хлопчику, — сказав Дощик. — Я іду на той берег.

— Я теж помандрував би з тобою на той берег, — сказав Хлопчик. — Але геть намок мій паперовий кораблик.

— Що ж його вдіяти? — замислився Дощик. Він так замислився, що на хвильку перестав іти й зупинився. А потім сказав: — Ми із Сонечком злагодимо.

Він щось гукнув Сонечку — й над водою вмить з'явилася барвиста Веселка. Хлопчик обережно ступив на Веселку і почав просуватися вперед.

Якщо ти дружитимеш із Дощиком та Сонечком, ти теж колинебудь походиш по Веселці.

Леонід Сапожников

Запитання:

1. Хто був другом Хлопчика? Як видно було їхню дружбу?
2. Що залюбки робив Дощик? А що Хлопчик?
3. Куди пішов Дощик, і що сказав йому на прощання Хлопчик?
4. Що зробив Дощик, щоб допомогти Хлопчикові?
5. З ким треба подружитись, щоб можна було походити по Веселці?

УСМІХНИСЯ!

— Михайлику, не плач, бо мама спить!

— А коли ж буду плакати? Коли мама не спить, то не дозволяє мені плакати...

Павло Мовчан
ЧОРНОГУЗ

Поспішався чорногуз
Через став до хати,
Поспішався годувать
Чорногузенята.

У торбині ніс пиріг,
Бубликів дві в'язки,
А в пакунку — срібний сміх
І веселу казку.

РОЗМОВА З МУРКОЮ

Кицю, кицю, внесу тебе до хати,
покладу в ліжечко — спати будеш,
щобече Марійка до Мурки.

А Дмитрик глянув на Марійку та й каже:

— Хіба вона тебе розуміє?

— Авже ж розуміє. Бачиш, як очі мружить?

— А потім до киці:

— Правда ж, розумієш, Мурко?

— Кішку питає! — сміється Дмитрик. — Хіба вона вміє говорити?

— Говорити — ні, а розуміти розуміє, — упевнено відказала Марійка.

Запитання:

1. Хто більше знав Мурку — Дмитрик чи Марійка?
2. Хто з дітей був старшим — Дмитрик, чи Марійка? Як це пояснити?

СВЯТО ПЛЕКАННЯ КВІТІВ

Не шкодує тепла сонечко — гріє, вигріває землю. Верби та берізки понапинали прозорі, зеленаві хустинки. А на кожному горбочку, в кожному видолінку бувають і ряст, і первоцвіт, і проліски.

Завітала я до своїх друзів у садок, щоб разом зустріти веселий весняний день плекання квітів. Вони готували грядочки, висівали різне зерно, садили калину, бузок, братки. Хай буде гарно та затишно на подвір'ї й в саду. Хай радіють квіточкам і мами, і татусі, і всі, всі люди.

А як у вас пройшло це Свято? Напишіть до редакції. Чи любите сіяти, садити куці й квіти?

Очиток

Молодило

Бегонія

Дзвоники

Маргаритка

Чорнобривці

КРАЙ ЧУДОВИЙ — БУКОВИНА

На заході біля самісінького кордону, тече широка й бурхлива річка Прут. На ній стоїть велике місто Чернівці. А весь цей край називається Буковиною. Бо тут повсюди букові ліси.

Щедро обдарував Бог Буковину красою. З гір біжать наввипередки стрімкі потоки. На зелених полонинах пасуться овечі отари. У долинах ростуть буйні сади й виноградники.

Буковинці гостинні й працьовиті. Мало не в кожному домі тут вишивають сорочки та рушники, тчуть килими, вирізьблюють дерев'яні скриньки, ліплять із глини горнятка, макітри, карбують на металах картини.

Від дорослих вчать діти. Вдома, у школі, в дитячому садку вони роблять дерев'яні намиста, полички з цікавими візерунками, вишивають сукенки для ляльок, плетуть з лози кошички. І, звичайно, багато-багато малюють.

Запам'ятовуйте все гарне й добре про Буковину й буковинців. Бо саме те, що треба робити, щоб жити за гаслом „За батьківську землю!”. Серед нас живуть буковинці, може й серед новацтва є їхні діти та внучата. Тож старайтеся нав'язати контакт з старшими буковинцями, запросіть їх на зустріч з цілим гніздом. Хай вони розкажуть вам багато більше про свою вужчу батьківщину, заспівають пісень, покажуть знімки, мистецькі речі. А їх вони напевне привезли з собою, або придбали вже тут на чужині, щоб вони їм нагадували красу Буковини.

Цього року будемо подавати в кожному числі „Готуйсь” опис окремих земель України, щоб читачі могли пізнати ближче і докладніше українську землю та ще більше полюбити її.

Запитання:

1. Де лежить Буковина? Від чого пішла назва її?
2. Якою є буковинська природа?
3. Яке мистецтво популярне серед буковинців?
4. Чому треба вивчати географію України?

Свято-Миколаївський катедральний собор у Чернівцях, Буковина.

Архітектурний комплекс Державного Університету в Чернівцях

Славнозвісна співачка Буковини — Софія Ротару

Крутиголівки для мудрої дитинки

Залишився один рік і кілька місяців до святкування великої дати 1000-річчя Хрещення України. Багато треба знати про цю дату та події зв'язані з нею. А крім того, скільки ж цікавого й необхідного слід знати нам про Київ — колиску християнства в Україні. Тому й було в „Готуйсь” стільки розповідей про Київ Андрія і Тані, щоб з них читачі могли вичитувати відповіді, що ось почали появлятися в „Готуйсь” для мудрих голівок від січневого числа 1987 року. Редакція проголосила змагання поміж роями чи й індивідуальними читачами. Тільки ж була затримка появи журналу через брак фондів (не було своєчасної висилки передплат від окремих країн) на друк, є зміна — просимо надсилати відповіді до кінця серпня цього року.

Продовжуємо запитання на тему Києва:

1. Про які пам'ятники в Києві були розповіді в „Готуйсь” 1986 року?
2. Чому Андрій, Таня та їхня мама, коли їздили до Канева з Києва, не бачили ніде церков?

Собор св. Софії в Києві й околиця

3. Що розповідав дітям у Львові дідусь Андрія і Тані про антирелігійну пропаганду в Україні? Яка тепер є політика щодо святкування 1000-річчя в Радянському Союзі?
4. Що сталося з Успенським собором Києво-Печерської Лаври?
5. Як боронили „Білі духи” Києва у сценці при запаленні вогника — присвяті 1000-річчю?

6. Як пояснив тато Андрієві вислів-гасло „За прадідну славу”? Як це гасло переводити в життя?

Собор св. Володимира в Києві

7. Що новацтво знає про трагедію, яка сталася в Чорнобилі?
8. Як Андрій і Таня плянували допомагати жертвам Чорнобильської трагедії?
9. Які церкви зберігаються ще в Києві? Подайте їх назви.
10. Яка з тих церков була збудована (а потім відбудована!) в 1037 році?

Успенський собор Печерського монастиря (західний бік, рисунок з XIX в.)

ХРОНІКА

МОЄ ТАБОРУВАННЯ

Минулого літа я поїхала на Родинний табір — Родинна ватра III, який був у „Лейкшор Стейт Парк, Вірджинія Біч”. Це був перший раз мого таборування під шатром. Разом зі мною таборували моя сестра, мама і тато. Коли ми приїхали в суботу, була гарна погода. В неділю було дуже гаряче й ми поїхали на пляжу, де ми плавали поміж хвилями. В понеділок ми поїхали разом з табором до Буш Гарденс і там приємно провели час. Тому, що у вівторок і середу ішов дощ, ми поїхали відвідати Наса Центр, побачити Базу Повітряних Сил у Джеймставн, Йорктавн та побачити музеї. Були також і в кіно. Вечорами ходили на вогник, на якому був мій виступ, що його приготувала моя родина зі мною.

У таборі я пізнала Дору з Філядельфії, а моя сестра Ляра — Калину з Денверу. Мені дуже подобався табір.

Останнього дня було закриття табору, і ми дістали відзнаки та зробили фотографії. Всі ми прощалися як подруги й казали собі „Готуйсь”! Па-па! До наступного року.

Новачка Рома Ваньо (10 років)

Дорогий „Готуйсь”!

Минулого літа я поїхав з мамою і татом на родинний табір, що його zorganizували „Хмельниченки”. Там було 18 родин, а між ними 50 дітей. Ми таборували в Стейт Парку на Вірджинія Біч. Ми багато побачили й багато було зайнять. Найліпше мені подобалося, що ми мали родинні обіди з печеним м'ясом і яриною на патичках („барбекю”).

Я zorganizував теренову гру для дітей. Гра нам добре вдалася, але моя дружина її програла. Ми часто купалися в морі. Щовечора ми мали вогники, якими проводило юнацтво.

Не можу я дочекатися літа, щоб знову поїхати на родинний табір. Цього року родинний табір буде в Канаді під час Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі.

**Твій новак Маркіян Павлюк (9 років)
Станиця Філядельфія**

Зліва: Дора Пастушак, Рома Ваньо і Ляра Ваньо

Інститут Катехиток — катехитки й діти Інтернату св. Ольги з О. асистентом, Прудентопіль, Бразилія

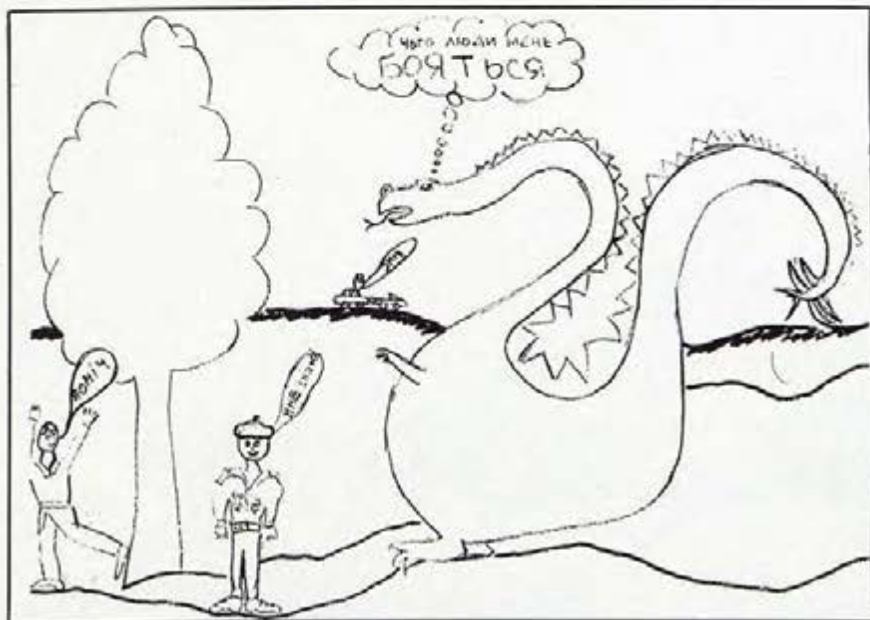
ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

Дорогі Читачі!

Ми чекаємо від Вас рисунків і малюнків. Редакція просила в лютому „Готуйсь” прислати рисунки й малюнки іграшок, що були на Ваших ялинках. Ми знаємо, що всі діти люблять малювати й напевне маєте багато всього, готового, а тільки забуваєте прислати. Тож просимо допомоги Братчиків і Сестричок — зберіть на сходах те, що новачки й новачки намалюють, і вишліть до Редакції. Хай всі в рої спільно знають як адресувати й як висилати їхні праці до журналу. Будьте добрими співробітниками й читачами свого журналу!

Дякуємо Данилові Луціву з Торонта за гарний та дуже цікавий рисунок „Змія, що його всі бояться”.

Редакція

„Чого люди мене бояться?” — рисунок новачка Данила Луціва (10 р.) з Торонта

Голландія Ліза Келісдорфу 1986

„Висока дівчинка” — рисунок Мар'янки Третьак (6 р.) Філадельфія

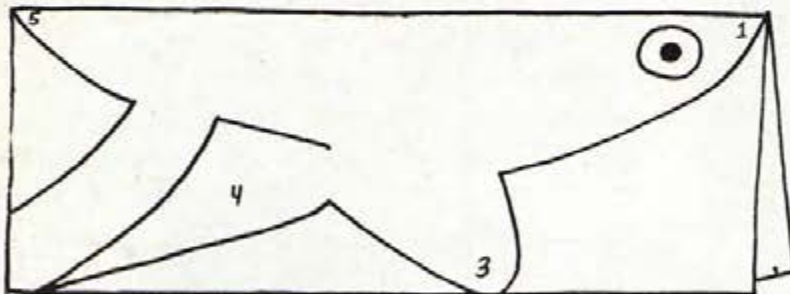
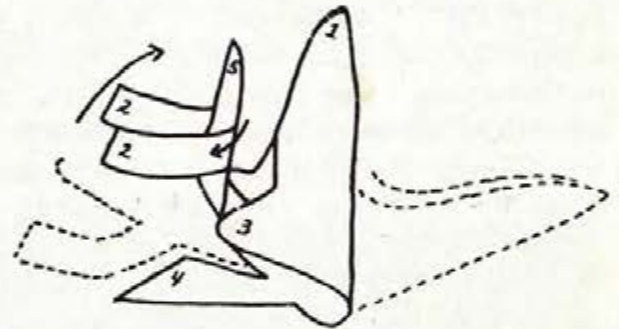
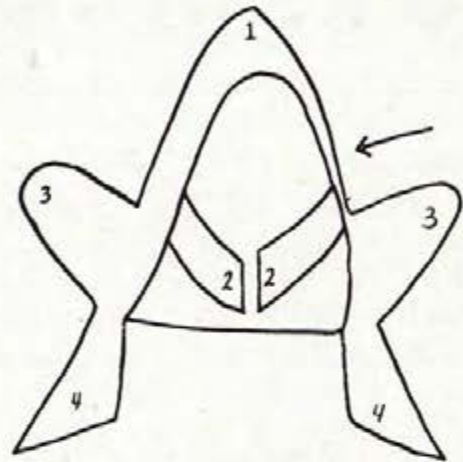
Ціна \$2.00

ЯК ЗРОБИТИ

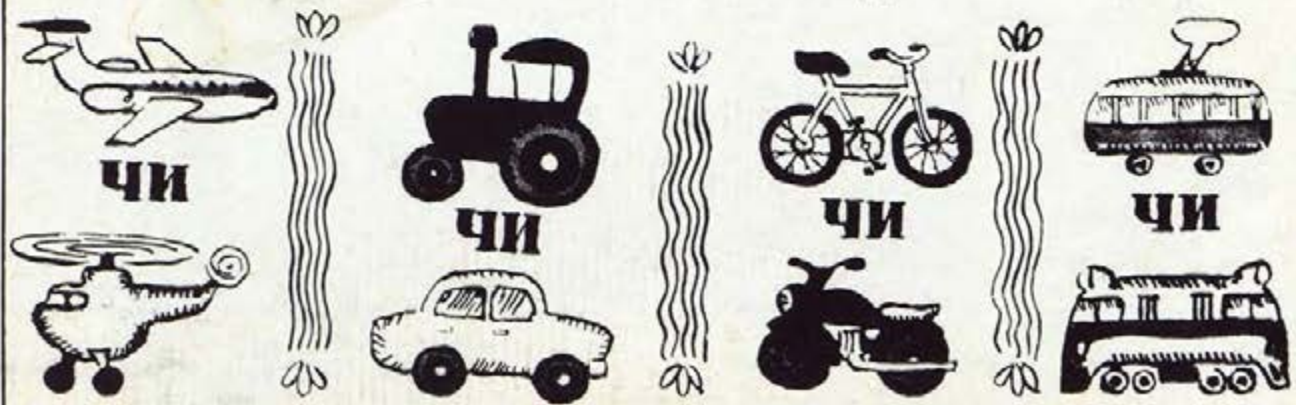
ЯК ЗРОБИТИ ВЕСНЯНУ ЖАБКУ

Потрібно: з будь-якого паперу (але з грубшого жабка буде тривалішою), кредок, або водних чи олійних фарб.
Як зробити? Скласти папір у дві половини. Нарисувати на одному боці такий рисунок, що є внизу. Витяти рисунок. Зігнути число 2 якнайдалі від числа 5. Намалювати жабі око. Щоб жабка виглядала краще, помалювати її можна кольоровими кредками, фарбами — олійними чи водними.

Подано за сестричкою
Ксенею Гординською

ЩО РУХАЄТЬСЯ ШВИДШЕ?

Намалював Олексій Львов